הריני נזיר מן הגרוגרות וכו' כש"ג נזיר. דכיון דאמר הריני נזיר חל עליה נזירות וכי הדר ואמר מן הגרוגרות ומן הדבילה לא אמר כלום: **וכ"ש אינו נזיר.** דכיון דאמר מן הגרוגרות לא שייך שום נזירות בגרוגרות ודבילה: **א"ר יהודה אף כ"ש לא אמרו.** שיהיה בו שום נזירות כלל (ב) אלא לפי מה שאמרו שחוששין (ג) לדבריו בזמן שאומר הריני נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה (ד) שאסורין עליו בקרבן שיהיה נדור מלאכול מהן אבל משום נזירות אין חוששין בו בכל עיקר:

גמ' ולדברי כ"ש אמאי הוי נזיר. בתמיה. מכל אשר יעשה מגפן היין אמר רחמנא דליהוי נזיר אבל מגרוגרות ודבילה דלאו מגפן היין הוא לא: **כ"ש אית לה כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה.** (ג) ערך (ד) כלי עלי אדם יודע שאין ערך (ה) לכלי וחייב בכל (ו) דמי ערכו אף ה"נ כי אמר הריני נזיר מן הגרוגרות יודע הוא שאין נזירין מן הגרוגרות ואין מוציא דבריו לבטלה ומקבל עליו נזירות גמורה: **וכ"ה.** דאמרי אינו נזיר סבירא להו כרבי יוסי דאמר במס' תמורה בפ' כיצד מערימין (דף כה:) דבגמר דבריו אדם נתפס וכיון דאמר בגמר דבריו מן הגרוגרות ומן הדבילה תפוס לשון אחרון ולא חיילא עליה כלל. וא"ת הא אמר ר' יוסי דאף בגמר דבריו אדם נתפס ומדקאמר אף ליהוי נזיר משום דתפוס לשון ראשון הא ל"ק דהיינו א"ר יוסי אף בגמר דבריו אדם נתפס כגון שהיתה לו בהמת חולין ורוצה להמיר אותה על שמי בהמות קדשים שלפניו אחת עולה ואחת שלמים ואמר זו תמורת עולה ותמורת שלמים דכיון דאפשר לקיים דבריו הראשונים והאחרונים תמכר ויביא בדמי חציה עולה ובדמי חציה שלמים (ד) אמרינן דאף בגמר דבריו אדם נתפס שכן היתה כוונתו מתחלה לכך לשם עולה ולשם שלמים אלא שלא היה יכול להוציא את שניהם מפיו בבת אחת ואמר בזו אחר זו אבל גבי נזירות ליכא למימר הכי הוה ליה האי נדר ופתחו עמו שלא הזיר אלא מן הגרוגרות והואיל דלא חייל עליה נזירות בגרוגרות אין בדבריו כלום ואינו נזיר כלל: **ולכ"ש נמי.** כיון דהאי נדר פתחו עמו (ה) אמאי הוי נזירות כלל הא פתחו עמו דאינו רוצה להיות נזיר אלא מן הגרוגרות וכל היכא דפתחו עמו אפילו ר"מ מודה: **אלא כ"ש סברי לה כר"מ.** (ו) ומש"ה כיון דאמר הריני נזיר הוה ליה נזיר ודאי והאי דלבתר הכי אמר מן הגרוגרות לאתשולי הוא דקאמי דקאמר כשנזרתי לא נזרתי אלא מן הגרוגרות ומיהו (ז) אף"ה מותר ביין דכ"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וכ"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (י) **ב"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו (יא) אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (יא) **ב"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): (יב) **ומ"ש סברי לה כר"מ.** (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (יג) **ב"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (יד) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): (טו) **ב"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (טז) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): (יז) **ב"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (יח) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): (יט) **ב"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (כ) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (כא) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (כב) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (כג) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (כד) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (כה) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (כו) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (כז) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (כח) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (כט) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (ל) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (לא) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (לב) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (לג) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (לד) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (לה) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (לו) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (לז) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (לח) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (לט) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (מ) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (מא) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (מב) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (מג) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (מד) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (מה) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (מו) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (מז) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (מח) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (מט) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (נ) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש דאמרי אין שאלה בטעות בנזירות ומיהו אם"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ה סברי.** כיון דלא הזיר כשאר הנזירין שאין נזירין אלא מן היין אין שום נזירות חל עליו דאית להו כר"ש דתנן כו' (ח) לבסוף קתני לה: (ו) (ט) מתני' דקתני לב"ה דאפי' נדור לא הוי: (נא) **ומ"ש.** דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר ה"ז נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דסברי לה כר' יהודה דאמר בי"ש ד

הריני נזיר פרק שני נזיר

ב א מיי' פ"א מהלכות מזיות הלכה י ועיין שם בכ"מ:
ג ב ג מיי' פי"ז מהלכות מעשה קרבנות הלכה ט ועי"ש בכ"מ:

מוסף רש"י

מן הגרוגרות ומן הדבילה הוי נזיר. לכיון דאמר כריני נזיר חל עליה מזיות, וכי הדר ואמר מן הגרוגרות ומן הדבילה לא אמר כלום (לעיל ס.) אע"פ שאמר ענין שאינו בנזיות, כיון דאמר הרי אני נזיר תפוס לשון ראשון והוי נזיר (מנחות פא:).

פי' הרא"ש

לא נדר כדרך הנודרים שאין נזיר מן הגרוגרות: בש"א נדור ונזיר פי' נדור או נזיר אם אמר לא היה בלבי לנזיר' אלא שיהו עלי קרבן הוי נדור ואם לא אמר כלום הוי נזיר דסבר כר"מ וכר' יהודה וב"ה סברי כרבי יהודה דמתיר אליבא דב"ש והיינו דלא כת"ק ודלא כר' יהודה: קמח יביא סולת קמח שאינו מנופה יביא סולת מנופה. יביא שמן ולבונה שאין מנחת נדבה בא בלא שמן ולבונה: חצי עשרון יביא עשרון שאין מנחה בא פחות מעשרון חוץ ממנחת חביתין: באומר אילו הייתי יודע שאין נודרים כך וכו' ואיכא למימר שטעה לפי שיש מנחה באה שעורים מנחת העומר ומנחת קנאות אבל במתני' במאי איכא למטעי דלא שייך כלל גרוגרות לנזיר: אבל אמר מן העדשים לא אמר כלום דבהא לא טעי אינש דאין מנחה באה עדשים: הדר ביה חזקיה לגבי ר' יוחנן ר"ג לתני מן העדשים ל"ג קסבר חזקיה ב"ש בר' יהודה ובמנחות פ' המנחות ל"ג ליה והכי ריש התם אלא ש"מ משום דטעי הוא בשעורים טעי בעדשים לא טעי יש לישב גירסת הספרים דגרסי אלא קסבר חזקיה בר' יהודה ומוקי למתני' בר"ש והכי פי' הדר ביה חזקיה ממאי דאוקי מתני' כב"ש אליבא דת"ק דאמר הוי נזיר דא"כ אפי' מן העדשים נמי: אלא אבר כר' יהודה דאמר ז) פליגי וכי היכי דמן הגרוגרות ומן הדבילה הוי נדור ומפרשי' דבעי למימר שהא מופרש מהן משום דשייך בהו איסור דר ה"ה נמי הרי עלי מנחה מן השעורים יביא זטים כיון דיש מנחה באה שעורי' אבל אמר מן העדשים לאו כלום דאמר דאין מנחה באה בעדשים אבל לב"ה כי היכי דמן הגרוגרות לא הוי נדור ה"ה מן השעורים לא ביא חיטים והא דר' יוחנן הוא דאמר באומר אילו הייתי יודע וכו' ובעדשים לא טעו אינשי כי היכי דלב"ה מן הגרוגרות לא הוי נדור ונזיר אפילו אי אמר אילו הייתי יודע וכו': לא מיבעיא מן העדשים דמייתי מנחה מעלייתא דליבא למימר שהיה דעתו לומר מתחלה מן העדשים אלא ודאי מתחלה נתכוון לומר מנחה מעליתא ומהדר קא

ז) ל"ל דאמר דנאומר הרי הן עלי קרבן פליני:

פוטר וא"ת למה הוצרך לומר ב"ה כר"ש לימא ב"ה לטעמייהו דאמרי יש שאלה להקדש וי"ל משום דאכתי לב"ה נהי דנזיר מיין לא הוי נדור מיהא ליהוי מן הגרוגרות להכי קאמר כר"ש דפוטר לגמרי שלא התנדב כדרך המתנדבים שאם בא להיות נדור מן הגרוגרות הל"ל בלשון קוסם כדרך הנודרים: **ב"ש** סברי בר"מ. דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה להכי הוי [נזיר וכרבי יהודה] דמתני' דאמר נדור הוי וב"ה סברי כר' יהודה דמתני' דנדור מיהא הוי ודלא כר"ש דפטור לגמרי: **ב"ש** בר' יהודה. ונדור מיהא הוי וב"ה כר"ש ואפילו נדור לא הוי: **יביא** מן החיטין. שאין מנחה באה שעורין אלא א) דחוטא ומנחת קנאות: **יביא** עשרון שלם. שאין מנחה פחותה מעשרון והוי[1] טעמא דכולהו: **לאו** אמרי ב"ש מן הגרוגרות ומן הדבילה הוי נזיר. אע"ג דגרוגרות לא שייכי לנזירות כלל מטעמא דפריסת לעיל משום דאין אדם מוציא דבריו לבטלה ה"נ מן השעורין אע"ג דלא שייכי שעורין למנחה יביא חיטין דאין אדם מוציא דבריו לבטלה:

באומר אילו הייתי יודע כו'. בגי"ת גרסי' באומר כלו' באומר בפירוש אילו הייתי יודע שאין נודרים שעורין כו' אבל טעיתי לומר דנודרין שעורין כמנחת חוטא ב) וקנאות ולולי זה הייתי נודר חטים להכי מייתי חטין וכן בקמח טעה במנחת קנאות ג) ובשמן ובלבונה וכן בחצי עשרון לא ידע שצריך להביא עשרון שלם: **לא** שנו אלא מן השעורים. דמלי למיתלי בטעות כיון דאיכא אומרי דהויין משעורים אבל מן עדשים לא מייתי כלום דליכא למיתלי בטעותא דליכא של [עדשים]:

מבדי חזקיה כמאן מוקי לה מתני'. דמנחות כב"ש כו' ואומרים ב"ש דהוי נזיר מטעם דאמרי' אין אדם מוציא דבריו לבטלה א"כ אפי' עדשים נייתו חיטין: **הדר** ביה חזקיה מהחיא. פי' ממאי דאוקי לה מתני' דמנחות כב"ש ומוקי לה כרבי יוחנן ובאומר: **מתניתין** קשיתיה כו' לייתי מן העדשים. כלומר אי מתניתין בבית שמאי ומטעם דאין אדם מוציא דבריו לבטלה ליתי עדשים דהוי רבותא טפי:

ג) **התם** משום טעותא הוא ובאומר אילו הייתי יודע הלכך כי אמר שעורים איכא למימר דטעה דיש מנחה באה שעורים אבל בעדשים ליכא למיטעי דאין מנחה באה מהם כלל ולא גרס הכא בספר קסבר חזקיה בית שמאי כר' יהודה ובמנחות פ' המנחות והנסכים (דף קנ.) לא גרסינן ליה והתם גרים אלא ש"מ משום דהוא בשעורים טעי בעדשים לא טעי ורבי יוחנן אמר [כו'][2]: ד) דאיכא למימר מיהדר הוא דקמיהדר ביה. דדיבור האחרון סותר הראשון דכשאמר מנחה משמע מנחה כשרה מסולת וכי הדר אמר מעדשים הדר מדיבור ראשון ותפוס לשון ראשון: **אלא** כי קאמר מן השעורין ה"ק לא בא לסתור דבריו ראשונים דאמר הרי עלי מנחה [אלא] לפרש ולומר (כיון) שאמר[3] מן השעורין ואפשר[4] ליקדוש ד) במנחת העומר ובמנחת סוטה ומי לא אפשר לה ליקדוש במנחה לא יתחייב במנחה אחרת קמשמע לן דמייתי חיטין ולעולם כבית שמאי ומשום דאין אדם מוציא דבריו לבטלה:

פרה

מתני' דלא כי האי תנא דתניא רבי נתן אומר בש"א נדור ונזיר וב"ה אומרים א)נדור ואין נזיר ב"ש סברי לה כר"מ וכר' יהודה וב"ה סברי לה כרבי יוסי לישנא אחרינא אמרי לה רבי נתן אומר בית שמאי אומרים נדור ואינו נזיר ובית הלל אומרים לא נדור ולא נזיר ב"ש כרבי יהודה וב"ה כר"ש תנן התם ה) האומר הרי עלי מנחה להביא מן השעורים יביא מן החיטים קמח יביא סולת שלא בשמן ולבונה יביאנה בשמן ולבונה חצי עשרון יביא עשרון שלם עשרון ומחצה יביא שנים ר"ש ב)פוטר שלא התנדב כדרך המתנדבים מאן תנא דכי אמר הרי עלי מנחה מן השעורים מביא מן החיטים ג)אמר חזקיה במחלוקת שנויה ו)וב"ש היא לאו אמרי ב"ש כי אמר מן הגרוגרות ומן הדבילה הוי נזיר הכי נמי כי אמר מן השעורין מביא מן החיטים ורבי יוחנן אמר אפילו תימא דברי הכל ז)באומר אילו הייתי יודע שאין נודרין כך לא נדרתי כך אלא כך אמר חזקיה לא שנו אלא שאמר מן השעורים אבל אמר מן העדשים לא מייתי ולא כלום מכדי חזקיה כמאן מוקים לה למתני' בבית שמאי והא עדשים לגבי מנחה כגרוגרות לגבי נזיר דמו וקאמרי בית שמאי הוי נזיר הדר ביה חזקיה ואמאי הדר ביה אמר רבא מתני' קשיתיה מאי איריא דתני מן השעורים ליתני מן העדשים אלא סבר חזקיה כי קאמרי ב"ש התם כרבי יהודה ורבי יוחנן אמר אפילו מן העדשים והא רבי יוחנן הוא דאמר באומר אילו הייתי יודע שאין נודרין כך לא נדרתי כך אלא כך לדבריו דחזקיה הוא דקאמר את מ"ט קא הדרת בך משום דלא קתני מן העדשים דלמא לא מיבעיא קאמר לא מיבעי' כי אמר מעדשים דמייתי מנחה מעלייתא דאיכא למימר מיהדר הוא דהדר ביה ותפוס לשון ראשון אלא ח) כי אמר מן השעורין ודאי דהכי קאמר אי קדשה כמנחת העומר או

אמר הרי עלי מנחה להביא קמח מביא סולת. לו שאמר הרי עלי מנחה בלא שמן ולבונה כו': **מי לא אמרי ב"ש.** דלא"ג דלא קביל להיות נזיר אלא מן הגרוגרות הוי נזיר מן היין הכא נמי כי אמר מן השעורין מייתי לה מסולת של חיטים כהלכתה: **ור' יוחנן אמר אפילו תימא דברי הכל.** דאפי' ב"ה מודו בהא דיביא מן החיטים אע"פ שלא התנדב אלא מן השעורים כגון שאמר לכך התנדבתי שעורין שהייתי סבור שמביאין מנחה מהן אבל אילו הייתי יודע שאין נודרין אלא חיטין לא נדרתי שעורין הלכך ח)(ב) גמר בנפשיה לאיתויי מידי דבר חיובא להכי יביא מן החיטין: **אלא בזמן שהתנדב מן השעורין.** דהתם הוא דוחיל ומנחת סוטה ומנחת העומר מן השעורים קמייתי להו דממינו קרב לגבי מזבח להכי הוא דאמר דחל עליה נדבת מנחה ויביא מן החיטים: **אבל אמר מנחה מן העדשים.** שאין במינו קרב לגבי מזבח לא מייתי ולא כלום: **מכדי חזקיה כמאן מוקי לה למתניתין.** דמנחות כבית שמאי: **והא עדשים לגבי מובח כגרוגרות לגבי נזיר דמו.** וכי היכי דהתם אמרי בית שמאי דהוי נזיר הכא נמי כי אמר מן העדשים יביא מן החיטין: **הדר ביה חזקיה.** דאמר לעיל ב"ש היא דלא אמרי ב"ש מן הגרוגרות הוי נזיר ב) אלא טעמא דמוקי לה כב"ש דסבר לה כרבי נתן לישנא בתרא דאית להו לב"ש דנדור ואינו נזיר כר' יהודה דאמר באומר הרי הן עלי קרבן דגרוגרות ודבילה כולהו בני נדר מינהו וכי היכי דלהלן אמרי ב"ש דהוי נדור משום דבני נדר מינהו הכא נמי כי אמר מן השעורין הוא דבני הקרבה מינהו במנחת העומר ובמנחת סוטה להכי הוא דאמרינן דמביא מן החיטין: **ואמאי הדר ביה.** חזקיה מהיא דוקמא כמעיקרא כת"ק דאמר האומר מן הגרוגרות הוי נזיר גמור אע"ג דנזיר אין אסור בגרוגרות ולוקמא למתניתין דמנחות באומר הרי עלי עדשים ג) מביא מן החיטין אע"ג דעדשים אינן ראויים לגבי מזבח מידי דהוי אגרוגרות לגבי נזיר דהוי נזיר גמור: **מתניתין.** דמנחות קשיתיה ד) אם אינה דלית להו לב"ש נדור ואינו נזיר דלא אסיקא להו כר' יהודה דאמר באומר הרי הן עלי קרבן דגרוגרות ודבילה בני נדר מינהו אלא

נזיר הוי וכי היכי דלהלן אמרי ב"ש דכי אמר הריני נזיר מן הגרוגרות הוי נזיר מן היין גבי מנחות מאי אירייא דאמר מן השעורין דהוי דבר הראוי לגבי מזבח ליתי מן העדשים לגבי מזבח כגרוגרות לגבי נזיר דמי אלא מתני' דמנחות כב"ש ולא תני בה מן העדשים אלמא דלא הוי טעמא דיביא מן החיטין אלא משום דהתנדב מן השעורין בבני הקרבה מינהו ולכוותה נמי גבי נזיר כי אמר הריני נזיר מן הגרוגרות לא הוי נזיר אלא נדור משום דבני נדר מינהו ג)לב"ש אית להו ד)כר' יהודה ומתני' דמנחות כב"ש ולא כב"ה כלל (כלל) דאי כב"ה הא אמרי דאפילו נדור לא הוי משום דבלשון זיורות קא נדר הכא נמי כי אמר מן השעורים לא יביא מן החיטין אלא התנדב כדרך המתנדבין: **ור' יוחנן אמר אפילו מן העדשים.** יביא מן החטין: **והא א"ר יוחנן כו'.** וכדמוקים לה בכגון דקא טעי אלמא דבמידי דטעי בה כגון שעורין משום דבני הקרבה מינהו (ה) ו)[קא מוקי] מתני' דמנחות אבל לא בעדשים: **לדבריו**

בעדשים דאע"ג דאמר אילו הייתי יודע שאין נודרין כך לא משגחינן ביה דסתמא דמילתא דבשעורין הוא דקא טעי אבל לא בעדשים: **דחזקיה.** ו)קא"ל ר' יוחנן והכי קא"ל מ"ט הדרת בך משום דלא קתני ביה עדשים: (ו) דלא תימא דכי אמר מן העדשים דמייתי מנחה מעלייתא משום דאיכא למימר דכי אמר הרי עלי מנחה מנחה מעלייתא קבל עילויה והא דאמר בתר הכי מן העדשים משום דקא טעי למיהדר ביה קאמר דמידע ידע דמן העדשים אין מביאים כלום והרי לפטור עצמו קאמר ומפום לשון ראשון ויביא מן החיטין: (ז) **אלא כי אמר מן השעורין.** ודאי דלית לך למימר הכי דהואיל ובמינו קריבין דלהקריב קאמר והכי קאמר אם אפשר דקדשה כמנחת העומר

וכמנחת

ו) מנחות קנ., ב) [אם כל הסוגיא ע"ש], ג) אלא התם כל"ל, ד) ל"ל כמנחת העומר וכמנחת.

נוסחת הריב"ן

א) הלכך הואיל דגמר: ב) הוי נזיר דלית ליה לחזקיה הא' קבלה דהוי נזיר אלא עומדת כו': ג) דב"ש: ד) דרבי יהודה: ה) קאמר למתניתין: ו) קאמר:

הגהות הב"ח

(א) גב' ומפום לשון ראשון אלא אפי' כי אמר מן השעורין אימא ולאי דהכי קאמר: (ב) רש"י ד"ה וכ' יוחנן וכו' הלכך כיון דגמר בנפשיה: (ג) ד"ה ומאמי הדר וכו' דמביא מן החיטין: (ד) ד"ה מתני' וכו' דאם אינה וכו' גבי מנחות נמי כי אמר מן העדשים מייתי מן החיטים מאי אירייא דתני מן השעורין דהוי דבר וכו' דבני נדר מינהו לב"ש דאית להו: (ה) ד"ה והא אמר וכו' דבני הקרבה מינהו קתני למתניתין: (ו) ד"ה דלמא לא מיבעיא כי קאמר דלא מיבעיא כי אמר: (ז) ד"ה אלא אפילו כי אמר מן השעורין דלית לך למימר הכי הואיל ובמינו קריבין ודאי דלהקריב כל"ל והב"ש עם ד"ה וכמנחת סוטה:

גליון הש"ס

גמ' וב"ש היא. קשה לי הא טעמא דב"ש דאין שאלה בהקדש יחזו שייך בהריני נזיר דהוא נתפס בקדושה אבל הכא באומר הרי עלי מנחה דלא הקדיש עדיין ולא חיל הקדש על שום דבר דלא שקיבל עליו להביא מנחה והוי כמו בעלמא ובמשונו ר"ה דבאומר הרי עלי להביא עולה דמודה ב"ש דיש לו התרה:

הגהות מהר"ב רגישבורג

א) תוס' ד"ה יביא מן החטין וכו' אלא דחוטא. מלא דחוטא נמנקת וג"ב זה טעות דמנחת חוטא ג"כ באה מן החיטין דוקא אלא כל"ל אלא דעומר ומנחת קנאות אי ל"ל אלא דסוטה ומנחת עומר. תוכן מיעור: ב) ד"ה באומר אילו הייתי יודע וכו' כמנחת חוטא נמתק מלא חוטא וכ"ב עומר: ג) בא"ד וכן בקמח טעה במנחת קנאות ובשמן ובלבונה טעה במנחת חוטא ובמנחת קנאות כל"ל ל"מ: ד) ד"ה התם משום טעותא הוא וכו' ור' יוחנן אמר וכו' כ"ב כאן הס"ד ואח"כ מה"ד ולאיכא:

הגהות התוספות

1. ל"ל והיינו. 2. מיעות ורבי יוחנן אמר כו' נמתקות. 3. ל"ל מה שאמר. 4. ל"ל אם אפשר.

וכמנחת סוטה תקדוש ומייתינן לה מן השעורין ומ' נ"ל לא מייתינן כלל: **קמ"ל.** דאפ"ה יביא מן החיטין. ועוע"ל לא מצינ' למידק מתני' דכי אמר מן העבדים לא מייתי ולא כלום: **מתני'** ו) **אמרי פרה.** בגמרא מתרלינן כגון שהיתה פרה רבועה לפניו ואמר כמדומה לי כסבורה פרה ג) שאינה עומדת לעולם ע"י אדם הריני נזיר ממנה מבשרה אם ג)(ב) נתקיים מחשבתה שהיא עומדת מאליה אלא מי אלך ואעמידנה. ד)ב"ש לשיטתן דאמרי ב) כי אמר מן הגרוגרות הוי נזיר הכא נמי כי אמר הריני נזיר הוי נזיר וכי אמר מבשרה לאתשולי קאתי ואין שאלה בנזיר. וב"ה אמרי ה) אי אמר מבשרה כגרוגרות דמי ולא הוי נזיר. ולגבי דלת כגון שהיה דלת נעול לפניו ואמר כמדומה אני שסבור הדלת הזה שאין נפתח ע"י אדם הריני נזיר נפתח ע"י אדם הריני נזיר מנסריו אם מתקיים מחשבתו שיפתח מאליו ונפתח מאליו וב"ש הלכו לשיטתן דכי אמר הריני נזיר הוי נזיר דאין אדם מוציא הריני לנעולה וכי אמר מנסריו לאתשולי הוא דאתי ואין שאלה בנזיר: **א"ר יהודה.** לא אמרו ב"ש שיהא נזיר [כלל שהן] לא דברו אלא לענין נדר שאם אמר הריני ו) נדור מבשרה והרי פרה זו עלי קרבן אם עומדת היא מאליה (ג) ז)ועומדת מאליה דהוי נדור הימנה ואינו נזיר: **גמ' כסבורה פרה זו.** היינו דקתני אמרה פרה שכן מלינו (ד) מה מחשבה ח)שהוא הכתוב בלשון אמירה כגון ודובר אמת בלבבו (תהלים טו) ואימר עשו בלבו (בראשית כז) ט): **הריני נזירה.** ט"א יתירה משמע היימנה: **הא אמרוה ב"ש אדא זימנא.** י)דאם אמר הריני נזיר מן הגרוגרות דהוי נזיר וה"ה נמי לכי אמר הריני נזיר מבשרה ל"ל למתניה: **תרתי אלא.** קתני פרה דלת כ)וגרוגרות וכולהו צריכי וכו': ל) **משום דמיחלפן בענבים.** דפירא בפירא מיחלף ואית להו לבית שמאי דכיווי כיווי נזירות כנזירות (ה) מדתני בברייתא מ): **ומי איתמר בשר.** לחודיה ה"א הכא הוא דאמרי ב"ש דהוי נזיר דבשרא וחמרא אורמייהו דאינשי דאמרי בהלי הדדי ואמטו להכי איכא למימר כי אמר מבשרה כמ"ד ד)מיין דמי: **אבל גרוגרות ודבילה.** אלא בהלי יין מינהו אימא דלא מיהוי להו שם כיווי קמ"ל: **ומי קתני אם עמדה מאליה.** אם עומדת סתם קאמר בין מאליה בין ע"י אחרים: **אלא אמר רבא כגון שהיתה פרה רבועה לפניו ואמר הרי עלי קרבן.** כלומר שהיתה פרה רבועה לפניו ואמר כסבורה פרה זו שאינה עומדת מ) מעבכת אני כאן שלא תעמוד לעולם ותפילו על ידי אדם: **ואמר הרי עלי קרבן.** כלומר שהיה עצמו ממנה אם לא יעמידנה מ) ועמדה מאליה א):

ג"ש

דמאי פריך והאמרי ב"ש חדא זימנא [הא] אינטריך לאשמועינן אע"ג דלא הזכיר כלל מזירות ב) והלכו בית שמאי לשיטתן דכי היכי דלא שייכי גרוגרות לנזירות ואפ"ה נזיר הכי נמי לא שייך בשר לנזיר: **תרתין** תלת. כלומר בב' בג' מקומות בגרוגרות ובפרה ובדלת ולריכי דמפרש ואזיל דאי איתמר בגרוגרות משום דמחלפי בענבים דתרוויהו פירי מינהו ושמא בדעתו היה לומר ענבים ועלה בפיו גרוגרות ובשר וחמרא זו היא עיקר הסעודה ומיחלף בלשון בני אדם זה לזה וא"ת וליפלוג בבשר [וחמרא] ז) בלא עמידת הפרה ח)(ולא לומר) לשיטתו ט) וי"ל דאה"נ אלא אגב אורחיה קמ"ל דכוותא שעמדה ר"ל מאליה ד) ולקמן מפרש שהוא בכלל קושית הש"ס דפריך אשגוייא דרמי בר חמא: **מי קתני מאליה.** אם עומדת קתני דודאי אי הוה מאליה ממתני' מפורש הייתי מודה לדבריך אך מדלא קאמר מאליה ש"מ דליכא לפרושי בדידך דאתי הריני נזיר מבשרה ולא ליתני נזירות בהעמדה [ולכן הקשה] ט) לו שמוסיף על הלשון י) המשנה מאליה [אגב] הא לא קשיא מאי דמוסיף רמי בר חמא ועמדה מאליה שזה הלשון אין צריך להוסיף בלשון המשנה אלא עיקר הדבר כמה שמולה נדרו צריך לשנות התנא ומה שעשתה הפרה אחרי כן א"ל לשנות אלא בעל פה אומר אין נעשה המעשה אחרי כן דודאי שתלה יא) נדרו בעמדה הפרה מאליה דלא הוי נזיר אם לא עמדה מאליה ולכך הוצרך יב) לפרש ועמדה יג) וליכא לפרש בין מאליה בין מאחרים שאין דרך בני אדם לתלות בדבר שידע שיעשה שאם דעתו להיות נזיר לזה תלה בשום דבר וא"ת ומאי קשיא ליה מי קתני מאליה והא כמה משניות דמשנינן חסורי מיחסרא והכי קתני וי"ל דה"מ היכא דמוכח החיסרון אז יש כח להוסיף על לשון המשנה אבל לפי' דרמי בר חמא לא מוכח כלום דבמשנה חסר מאליה כיון דאינה תולה מחלוקת התנאים כלל בעמידת הפרה אלא כל המחלוקת בנודר מן הבשר אי חייל עליה נזירות לכל מילי אי לא לכך פריך מי קתני מאליה דאין לו להוסיף על לשון המשנה כיון דלא מוכח מפלוגתא דתנאי דחסר כלום: **הרי עלי בקרבן.** יד) פי' הפרה ור"ל ה) אם עמדה טו) אם לא עמדה כדמסיק לקמן אלא טז) בש"ש סברי תורפיה דהאוא גברא משום [אוקמה] בידיה הוא. ואם לא עמדה ר"ל אם לא תעמידה (והכא) [והא] לא אוקמה וחייב להביא קרבן

וב"ה [סברי] אם לא עמדה כלל משום דרבועה והא קתמה וכיון דקתמה אינו חייב להביא קרבן יז) וא"ת והא בלישנא דמתני' קתני הריני זירה והיכי משמע קרבן וי"ל דה"ק הריני מביאה בקרבן נזירות אם לא עמדה ואע"ג דקרבנות נזיר אינם באים מבהמה נקבה [ה"מן] חובותיו של נזיר אבל היו רגילים להביא נדרים ונדבות עם קרבנות נזירות ואותם באים אף מבקר ולאן הכל לפי נדרו ונדבתו: ואמר

אחרים דא"כ אמאי תנא כלל רבינא פרה ליתני האומר הריני נזיר מבשר פרה ועוד דבר ברור הוא שתעמוד ע"י עצמה או ע"י אחרים ומה לו לתלות נזירותו במאי שהוא יודע בבירור אם הוא רוצה להיות נזיר יאמר בלא תנאי הריני נזיר: כגון שהיתה פרה רבועה לפניו ואמר הרי עלי קרבן וה"פ דמתני' סבורה פרה שאינה יכולה לעמוד ותאבה לידור שאם תעמוד בין מאליה בין ע"י אחרים שתכנס לעזרה ויקריבנה לקרבן נזיר ראע"פ שאין מביא פרה לקרבן חובה מ"מ היו רגילין להביא יום תגלחתן קרבנות נדבה עולה ושלמים כדכתיב מלבד אשר תשיג ידו כפי נדרו והוא משלים דבריה ואומר הרי עלי קרבן נזיר ולאידך פירושא הוי כאילו אמר הרי עלי קרבן נזיר לב"ש הוא נזיר ולב"ה אין בלשון זה משמע נזירות ולפירוש קמא תמיה אם אמר בפירוש הרי עלי קרבן נזיר אמאי לא הוי נזיר לב"ה: אלא דלת בת קרבן היא. לא שייך בה למימר שיעשה קרבן

פרה זו. כגון שהיתה פרה רבועה לפניו משמע ליה דהיתה רבועה מדקתני אם עומדת אני לשגוייא דרמי בר חמא יש לפרש ליתנא דמתני' הכי אמר פי' אמר אדם הרואה הפרה הרבועה (הא מדקתני הריני עומדת מכלל דרבועה היא) ב) אמר[1] אמרה פרה זו (פי' סבורה פרה זו) כלומר סבורה פרה זו בלבה מה שהיא רבועה ומשתמע מחשבה זו בלבה[2] מחמת שרבועה כ"כ שאינה יכולה לעמוד מאליה ולא שהפרה עלמה מחשבת כן שהרי אין לה דעת לסבור ולחשב אלא כלומר בני אדם העוברים ורואים אותה רבועה כל כך בכח סבורים בלבם [ומחמת] לשון כן ולפי שהרואה הפרה חושב כן בלבו על הפרה לפיכך תולה המחשבה בפרה עלמה כמו והאניה חשבה להשבר (יונה ג) ולא שהאניה חשבה כן אלא האדם הרואה האניה חושב עליה להשבר ותולה הפסוק המחשבה באניה ה"נ תולה המחשבה בפרה הריני נזירה אם עומדת הריני מוסב על האדם המקבל עליו הנזירות בשביל[3] קאמר הריני נזירה מפיק ה"א הריני נזיר מבשרה אם עומדת ורמי בר חמא מוסיף על לשון המשנה אם עומדת מאליה כי מאליה אינו מלשון המשנה אי צריך לדחוק ולפרש שמוסב על האדם המקבל הנזירות וה"ק אם עומדת מאליה אי נזיר מבשרה ואע"ג דבבר אמרה[4] הריני נזירה כפל מלה הוא על האדם המקבל הנזירות לכן נראה למהר"ף ג"ע דלפוס ריסטא דמתני' משמע שהפרה עלמה אמרה הריני נזירה אם עומדת אני היה נופל בטוב בלשון[5] ולכך נשנית במשנה לשון אי אבל לשגוייא דרמי בר חמא לא היה צריך לשנות אי שבבר אמרה הריני נזירה ויתור לשון הוא אלא שהמשנה שנויה כאילו הפרה מדברת וכי היכי דמייתי לישנא דמתני' אפרה ה"נ יש לפרש אדלא. והר"ר יוסף אית יושלים פירש דה"פ דמתני' אמר פירוש אמר האדם כשראה פרה רבועה כמדומה אני דאמרה פרה זו הריני נזירה אם עומדת היא אם שבבר אמרה הריני נזירה ויתור לשון הוא אלא שהמשנה שנויה כאילו הפרה מדברת וכי היכי דמייתי לישנא דמתני' אפרה ה"נ יש לפרש אדלא. ומ